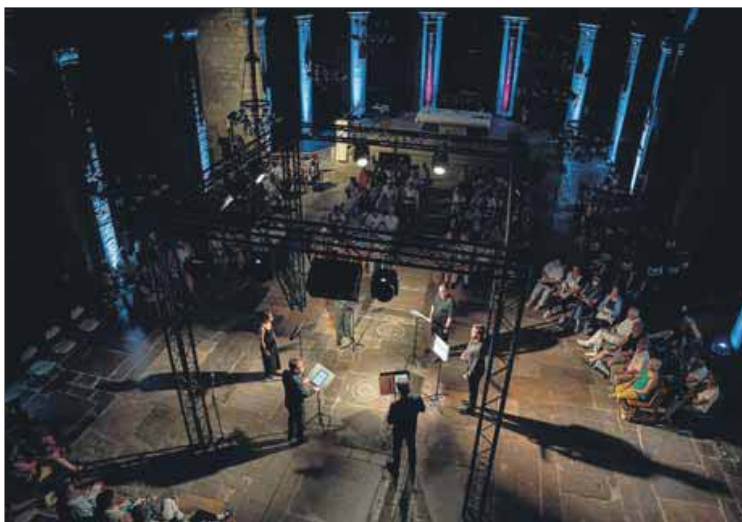

CríticaTorroella

Imma Merino

A la memòria dels morts

L'Ensemble O Vos Omnes, divendres, a l'església de Sant Genís ■ ROGER LLEIXÀ

Ensemble O Vos Omnes
 Festival de Torroella de Montgrí,
 església de Sant Genís, 11 d'agost

A lmenys un cop a l'any el Festival de Torroella torna a l'església de Sant Genís, l'escenari principal de les seves trenta-tres primeres edicions i, així doncs, de molts concerts memorables, tot i les limitacions acústiques (de fet, les reverberacions) de l'edifici. Com pot suposar-se, els concerts que s'hi celebren des del 2013, any en què va inaugurar-se l'auditori de l'Espai Ter, són especialment adequats a l'espai. Això explica la presència de l'Ensemble O Vos Omnes, grup vocal català de música antiga (que a vegades incorpora instrumentació i que també fa incursions en la contemporània) dirigit per Xavier Pastrana, amb un programa amb predomini de peces religioses i que, amb el títol *Josquin in Memoriam*, va centrar-se en el francoflamenc Josquin Desprez (també anomenat Josquin Des Prés, 1455-1521), compositor fonamental del Renaixement.

En arribar divendres a l'església de Sant Genís, els assistents al concert vam trobar una disposició

diferent dels bancs a partir del lloc on va actuar el cor: no al presbiteri, sinó a la nau, cap al fons. El cas és que va crear-se una intimitat favorable a la concentració a l'entorn de l'espai que l'Ensemble O Vos Omnes devia triar per la millor sonoritat. Allò que va cantar-se demanava l'atenció deguda dels espectadors: el seu fill conductor configurava, en paraules del compositor Joan Magrané, "una cadena de respecte, admiració, emoció i estima". Això perquè són obres que, essent una mostra de la música més inspirada creada al tombant del segle XV al XVI, manifesten la transmissió d'un llegat entre compositors que van ser mestres i deixebles i que, de manera successiva, van fer obres a la memòria dels que, entre ells, anaven morint.

Així, el concert va començar amb la cançó *Tout a pour moy*, de Gilles Blanchois, després de la mort del qual, el seu deixeble, Johannes Ockeghem, va dedicar-li una cançó, *Moart, tu as navré de ton dart*, que va ser interpretada a continuació per l'Ensemble O Vos Omnes. Tot seguit va fer-se present l'obra de Josquin Desprez, mestre de la polifonia,

amb la *prima pars* del seu *Stabat Mater* i amb una sèrie de precioses peces tant religioses com seculars fins a culminar amb el commovedor lament *Nymphes des bois* que va compondre per homenatjar pòstumament Ockeghem. Desprez també va tenir un deixeble, Jean Richafort, que va fer una obra a la seva memòria, *Missa pro defunctis*, amb la qual va acabar el programa abans dels bisos. Tot va arribar de manera curiosa i orgànica amb les veus d'una formació reduïda (la soprano Clara Brunet, el contratenor Daniel Folqué, el baix Tomás Maxé i els tenors Matthew Thomson i Martí Doñate, a més del director Xavier Pastrana, que també canta com a baríton) d'un grup que deu el seu nom ("O vos omnes": "Oh, tots vosaltres") al versicle dotzè ("Que passeu pel camí, ateneu i mireu si hi ha dolor que s'assembla al meu") del primer capítol del *Llibre de les lamentacions*, de l'Antic Testament, que ha inspirat nombroses obres musicals: antífones, responsoris i motets, l'últim dels quals compost per Pau Casals. En l'expressió del dol, hi va haver molta joia del cant.